

רשות ני"ע: ממוצע שכר הבכירים בחברות ת"א 100 ירד ב-2015 ב-9%; שיאני השכר - בפיננסים

ד"ר גיתית גור גרשגורן, הכלכלנית הראשית של רשות ני"ע: "בשנה האחרונה הייתה בלימה ואפילו ירידה קלה בשכר הבכירים בחברות הציבוריות; ככל שהנוכחות של המוסדיים גבוהה יותר כך שכר הבכירים יורד"

15:58 15.11.2016 מאת: [ענן אזהר](#)

"שכר הבכירים נמצא בבלימה בשנים האחרונות, וגם בשנה האחרונה יש ירידה קלה בשכר הבכירים", כך טוענת ד"ר גיתית גור גרשגורן, כלכלנית ראשית ומנהלת המחלקה הכלכלית ברשות לניירות ערך בוועידה השנתית למימון ומיסוי תאגידי. הוועידה נערכה היום (ג') על ידי פירמת רואי החשבון פאהן קנה ושות' Grant Thornton Israel בשיתוף עם די. סי פייננס ברמת גן.

גרשגורן הציגה במהלך הוועידה סקירה שמציגה נתונים מעורבים ביחס לשכר הבכירים. על פי הנתונים, בשנת 2015 שכר הבכירים הממוצע בכל החברות הבורסאיות עמד על כ-1.65 מיליון שקל, ירידה של כ-3% לעומת שנת 2014. עם זאת, עדיין מדובר בעלייה בממוצע השכר ביחס לשנים 2012 ו-2013. בניכוי העשירון העליון של הבכירים, ממוצע השכר בחברות הציבוריות ב-2015 עמד על 1.1 מיליון שקל - גבוה ביחס לכל אחת מהשנים 2012, 2013 ו-2014.

בחברות ת"א 100 ירד במהלך 2015 שכר הבכירים הממוצע ב-9%. עם זאת, שכר המנכ"לים בחברות ת"א 100 דווקא עלה ב-7%, ואילו בשאר התפקידים השכר ירד. גרשגורן תולה את הירידה בשכר הבכירים בחברות ת"א 100 במעורבות של המוסדיים בחברות הללו ובכוח ההשפעה שלהם באספות הכלליות. לדבריה, "ככל שהנוכחות של המוסדיים גבוהה יותר - כך שכר הבכירים נמוך יותר". כמו כן היא ציינה כי קיים שיפור בחלק מהפרמטרים בקשר שבין ביצועי החברה לבין התגמול (פרמטרים כמו גודל החברה, ממוצע התגמול בענף, רווחיות החברה ושיעור המינוף).

לפי גרשגורן, עלות שכרם של כ-18% מכלל הבכירים עולה על 2.5 מיליון שקל בשנה. אחוז הבכירים הגבוה ביותר, ששכרם עולה על 2.5 מיליון שקל בשנה הוא בענף הפיננסים. גם ממוצע שכר הבכירים הגבוה ביותר בשוק ההון הישראלי הוא בענף הפיננסים: בכירים בענף משתכרים בממוצע סביב 2.4 מיליון שקל בשנה. עם זאת, גרשגורן סייגה וציינה שישנה ירידת שכר עקבית בענף, כך שבשנת 2013 השכר הממוצע עמד על כ-3 מיליון שקל בשנה, ובשנת 2014 על כ-2.6 מיליון שקל.

בשנים האחרונות, שורה של הוראות רגולטוריות חדשות נועדו לרסן את שכר הבכירים המשתולל. ב-2008 נקבעה "תקנה 21", שקבעה חובות גילוי ביחס לתגמול בכירים וחייבה את החברות לגלות פרטים על מנגנון התגמול ואת גובה השכר; ב-2012 נחקק תיקון 20 לחוק החברות, במסגרתו נדרשו החברות לאשר את מדיניות התגמול שלהן באסיפה הכללית וכן לקבל את אישור האסיפה לתגמול המנכ"ל. ב-2016 החליטה הכנסת להגביל את שכר הבכירים בגופים פיננסים עד לתקרה של 2.5 מיליון שקל - ופי 35 משכר העובד הזוטא.

גרשגורן ציינה כי בין השנים 2012-2015 עלה שווי החברות הציבוריות בכ-55%, בעוד שכר הבכירים גדל בתקופה זו בכ-9% בלבד. זאת, בעוד שבין השנים 2014-2015 עלה שווי החברות הציבוריות בכ-20%, בעוד שממוצע שכר הבכירים ירד בכ-3%. לדברי גרשגורן, "בחברות הגדולות רואים אחוזים גבוהים יותר של רכיב שכר משתנה. מדובר

בשכר שאמנם עשוי לתמרץ את המנהלים לקחת סיכונים עודפים, אך עם זאת הוא תורם לקשר בין הביצועים של החברה לשכר המנכ"ל".

רו"ח מיקי בלומנטל, שותף מנהל בפירמת פאהן קנה ושות' Grant Thornton Israel, התייחס גם הוא לסוגיית שכר הבכירים ואמר כי "הקשר בין התוצאות העסקיות של החברות לבין התגמול נשמע כדבר רציונלי ופוזיטיבי. אלא שבמציאות יש כשלים רבים, ולעתים זה מביא את המנהלים לקחת סיכונים עודפים וזאת במטרה להשיא את הרווחים ואת התוצאות העסקיות תוך לקיחת סיכון גבוה, לעתים גבוה מדי. חשוב לזכור שאם הסיכון מתממש, מי שסובל זה רק הציבור בעוד שמהרווחים נהנים גם הציבור וגם המנהל".

רו"ח בלומנטל ציין כי "הטיפול בשכר הבכירים מביא לעודף רגולציה שיש לה נטייה להישמר לאורך שנים ארוכות", והוסיף: "אני מסכים שצריך לייצר באופן טכני את המודעות של הציבור לנושא ולעשות תיקונים טכניים ברגולציה על שכר הבכירים, אבל ברגע שהשוק יתחיל בתגובה בתחום זה חשוב יהיה לדעת לשחרר את הרגולציה ולתת לכוחות השוק לפעול בעצמם".

רנן כהן אורגד, מנכ"ל לידר הנפקות ולידר שוקי הון, טען ש"ההתעסקות בשכר הבכירים היא לא פרופורציונלית - לא לחשיבות של הנושא ולא למהותיות שלו. יש בזה המון 'צהוב'. חברות ציבוריות מפרסמות את הדו"חות השנתיים שלהן והדבר היחידי שתופס את הכותרות כיום זה חמשת מקבלי השכר הבכירים. במבחן התוצאה לא הצלחנו. אנחנו לא נמצאים במקום טוב. יש כאן מדינה שמאבדת את הבורסה שלה", הוסיף.